

WB174: Wat komt eerst: vraag of aanbod? Opdrachten gemaakt door Bart Barnard

Inleiding

“Wat was er eerder, de kip of het ei?” Met deze vraag worden heel veel problemen gekarakteriseerd. Dat het moeilijk is de causale samenhang van gebeurtenissen aan te tonen, wordt al in een andere Wisebits aannemelijk gemaakt (http://wisebits-academy.nl/is_1_1_altijd_2 en http://wisebits-academy.nl/causaliteit_of_correlatie).

Doelstelling

In deze Wisebit richten we ons op de verhouding tussen technologische ontwikkelingen en de behoefte van mensen aan deze techniek.

Inleidende opdracht

Is er behoefte aan een ploeg wanneer mensen nog niet aan landbouw doen? Waarom zou iemand een kompas willen hebben als er nog geen grote zeevaarten gemaakt worden? Is de bougie uitgevonden voor de interne verbrandingsmotor?

1. Bekijk het filmpje. In het filmpje spreekt Sjakie zichzelf tegen. Beschrijf die tegenspraak.
2. Bespreek aan de hand van dergelijke voorbeelden de verhouding tussen technologische innovaties en de behoefte hieraan.

Opdrachten in tweetallen

Aan het begin van het filmpje stelt Sjakie de goeie vraag: ‘Is er altijd eerst een gat in de markt waar ondernemers op inspelen of wordt er ook een hoop ‘gepusht’ waarbij ondernemers een vraag creëren?’ Die iPad is nu toch eigenlijk meer dan een gadget? Het is precies dat ding wat je nodig had om op jouw manier over het web te surfen. Maar wilde je eigenlijk wel op precies die manier over het web surfen voordat je wist dat dat kon?

3. Stel in duo's een lijstje samen van dingen waarvan jullie vinden dat er een markt voor gemaakt is. Beargumenteer waarom jullie vinden dat we hier te maken hebben met dingen die ‘gepusht’ zijn.

4. Bekijk het lijstje.

- Staan daar dingen op die achteraf eigenlijk enorm handig blijken te zijn?
- Staan er dingen op die alleen maar handig (of zelfs onmisbaar) zijn in de context van andere (technologische) producten?
- Geef antwoord op de vraag 'Wat komt eerst: vraag of aanbod?'

Antwoorden op opdrachten

1/2. Eerst zegt hij dat mensen pas een mobieltje wilden toen ze wisten dat er mobieltjes bestonden. Maar vervolgens zegt hij dat we altijd al mobiele telefoons wilden hebben, maar dat we ze nog niet konden maken. Deze tegenspraak illustreert de relatie tussen de technische maakbaarheid van iets en de gevoelde behoefte eraan.

3/4 Sjakie stelt dat sms een soort onbedoeld bij-effect van het mobiele netwerk is. Origineel was het bedoeld voor technici, maar toen de gebruikers zelf het ontdekten was het hek van de dam. Als gevolg hiervan zijn er allerlei (technologische) uitbreidingen van de mobiele telefoon gemaakt. Als je alleen maar belt, heb je bijvoorbeeld geen behoefte aan een telefoon met een toetsenbord. Maar omdat je heel veel sms't, is zo'n toetsenbord wel erg handig. En omdat je maar 127 karakters kwijt kunt in een sms-bericht, ontstaat ervanzelf een sms-alfabet en zelfs een heel aparte dichtvorm (kijk maar eens op <http://www.precies160.nl/>). Kortom, de techniek van sms, waar niemand behoefte aan had, heeft een heel eigen spectrum van nieuwe technieken mogelijk gemaakt.

Beantwoording van de hoofdvraag

Dus wat was er nu eerder, de mobiele telefoon of de behoefte daaraan? Het kuiken dat uit het ei kroop, was een kuiken dat een heel klein beetje afweek van de hen en de haan die haar hadden geconcipieerd. Als die kleine afwijkingen het nu mogelijk maakten dat dat kuiken beter was aangepast aan haar omgeving dan haar mede-kuikens, werden die afwijkingen weer doorgegeven aan de volgende generatie. Zo werk evolutie. Is het voor techniek en de behoefte hieraan per se heel anders?

En dan nog iets: Sjakie zegt dat tien jaar geleden nog niemand een mobiele telefoon had. De onderstaande grafiek laat wat anders zien.....

